

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto

TID - AIKA 30.10.2019 kl./klo 16:00 - 21:15
PLATS - PAIKKA Paraisten kaupungintalo, Ohjaamo

§

128	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	357
129	Kokouksen pöytäkirjanpitäjän valitseminen	358
130	Pöytäkirjantarkastajien valitseminen	359
131	Esityslistan hyväksyminen	360
132	Ilmoitusasiat	361
133	Teknisten tukipalvelujen vuoden 2020 talousarvio	362
134	Teknisen yksikön taksat 2020	378
135	Vesihuoltolaitoksen taksat 2020	379
136	Nauvon Eteläsataman satamajärjestelyjen kehittäminen	382
137	Kiinteistöinvestointien ja peruskorjausten hankekokonaisuudet	388
138	Päiväkoti Karusellenin rakennuslupapiirustukset	390
139	Ajankohtaiset asiat	391

Det justerade protokollet med tillhörande anvisningar för bergäran om omprövning och besväransvisning hålls tillgängligt på stadens webbplats, www.pargas.fi, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna.
Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus, pidetään yleisesti nähtävänä kaupungin verkkosivuilla osoitteessa www.parainen.fi, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

07.11.2019

Ordförande/Puheenjohtaja: Markku Orell

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto

TID - AIKA 30.10.2019 kl./klo 16:00 - 21:15
PLATS - PAIKKA Paraisten kaupungintalo, Ohjaamo

NÄRVARANDE LEDAMÖTER - LÄSNÄ OLLEET JÄSENET

Orell Markku puheenjohtaja

Autio Sanna

Fredriksson Merja

Poistui klo 20:57 § 138

Friis Christer

Henriksson Dan-Peter

Karlsson Kaj-Johan

Poistui klo 20:25 § 134

Rönholm Mona

Saapui klo 16:12 § 132, poistui klo 19:07 § 135

ÖVRIGA NÄRVARANDE - MUUT LÄSNÄ OLLEET

Jensén Matias yhdyskuntainsinööri

Seppo Pihl kiinsteistöpäällikkö

Rusi Marko vesihuoltopäällikkö

Poistui klo 20:20 § 135

FRÅNVARANDE - POISSA OLLEET

UNDERSKRIFTER
ALLEKIRJOITUKSET

Markku Orell
Ordförande/Puheenjohtaja

Matias Jensén
Protokollförare/Pöytäkirjanpitäjä

BEHANDLADE ÄRENDEN
KÄSITELLYT ASIAT

§ 128 - 139

PROTOKOLLET JUSTERAT

PÖYTÄKIRJA TARKASTETTU Christer Friis on tarkastanut pöytäkirjan sähköisesti 5.11.2019

PROTOKOLLET HAR VARIT

FRAMLAGT

www.pargas.fi

PÖYTÄKIRJA ON OLLUT

NÄHTÄVÄNÄ

Intygar/Todistaa:

Kirsi Mårtensson
kanslist/kanslisti

Kaupunginhallituksen teknisten
tukipalvelujen jaosto

§ 128

30.10.2019

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto § 128

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallituksen teknisten
tukipalvelujen jaosto

§ 129

30.10.2019

Kokouksen pöytäkirjanpitäjän valitseminen

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto § 129

Päätös

Pöytäkirjanpitäjäksi valittiin Matias Jensén.

Kaupunginhallituksen teknisten
tukipalvelujen jaosto

§ 130

30.10.2019

Pöytäkirjantarkastajien valitseminen

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto § 130

Päätös

Pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Christer Friis.

Kaupunginhallituksen teknisten
tukipalvelujen jaosto

§ 131

30.10.2019

Esityslistan hyväksyminen

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto § 131

Päätös

Esityslista hyväksyttiin niin, että asia § 135 käsitellään asian § 133 Teknisten tukipalvelujen vuoden 2020 talousarvio jälkeen.

Kaupunginhallituksen teknisten
tukipalvelujen jaosto

§ 132

30.10.2019

Ilmoitusasiat

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto § 132

Valmistelija Esittelijä

Yhdyskuntainsinööri Matias Jensén, puh. 044 358 5724

Yhdyskuntainsinööri Matias Jensén, puh. 044 358 5724

etunimi.sukunimi@parainen.fi

Ehdotus

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto merkitsee saaneensa tiedoksi seuraavat asiakirjat:

1) [Kaupunginhallituksen päätös 7.10.2019 § 205: Paraisten Vesi Oy / Älönlahden säätiö](#)

Kiinteistöpäällikkö teki selkoa siivoushankinnasta ja valintaprosessista.

Siivous hoidetaan sopimuskaudella seuraavasti:

Peruskokonaisuus - Coor Service Management Oy

Erilliskohteet Paraisilla - Kuuraa-yhtiöt Oy

Erilliskohteet Nauvossa - Johans Skärgårdstjänst

Erilliskohteet Nauvossa - Coor Service Management Oy

Yhdyskuntainsinööri ilmoitti, että hallinnollisen sihteerin työsuhdetta on hakenut neljä henkilöä. Hakuaika päättyi 30.10.2019.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Asiakirjat ja informaatio merkittiin jaoston tiedoksi.

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 112	18.09.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 123	09.10.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 133	30.10.2019

Teknisten tukipalvelujen vuoden 2020 talousarvio

653/02.02.00/2019

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto § 112

Valmistelija
Esittelijä

Yhdyskuntainsinööri Matias Jensén, puh. 044 358 5724
Yhdyskuntainsinööri Matias Jensén, puh. 044 358 5724
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Yleistä vuoden 2020 talousarviosta ja budjetointiprosessista

Kaupungin vuoden 2018 tulos oli negatiivinen ja kaupunki on budjetoinut vuodelle 2019 miinustuloksen, jonka odotetaan nyt ennustetun veromenetyksen ja ylitysriskien vuoksi muodostuvan vielä paljon budjetoitua suuremmaksi. Tasapainoisen talousarvion tekeminen tulevaisuudelle talousarviovuodeksi ja suunnitelmavuosiksi 2021-2022 on sen vuoksi äärettömän tärkeää. Kaupungin rahoitusmahdollisuudet ovat kiristyneet, koska valtionosuudet ja verotulot eivät kasva samaan tahtiin kaupungin kulujen kanssa. Vuonna 2019 verotuloja menetetään lisäksi noin 1,4 miljoonaa euroa johtuen ongelmista kansallisessa sähköisessä tuloverorekisterissä. Valtio on luvannut korjata ongelman ja kompensoida menetyksen maksamalla verotulot takaisin vuonna 2020. Vuonna 2019 myöskään valtionosuudet eivät ole vastanneet budjetoitua tasoa ja niiden arvioidaan jäävän noin 100 000 euroa budjetoitua pienemmiksi. Sosiaali- ja terveystieteiden osastolla on vuonna 2019 ollut suuria haasteita pysyä annetussa kehityksessä.

Vuoden 2020 talousarvion kehityksen lähtökohtana on tasapainoisen, positiivista tulosta osoittavan talousarvion laatiminen.

Talousarvion kehityksen laadinnassa on lähdetty siitä, että toimintakulut ja -tulot sopeutetaan ennakoituihin vero- ja valtionosuustuloihin niin, että kertynyt alijäämä/ylijäämä katetaan suunnitelmakauden aikana. Kehystä varten tehdyissä laskelmissa lähdetään siitä, että kunnallinen tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentti säilyvät muuttumattomina tulevina talousarviovuonna.

Alustavien arvioiden mukaan sekä verotulot että valtionosuudet kehittyvät positiivisesti vuonna 2020. Vuoden 2020 verotuloennuste osoittaa merkittävää, peräti 6,1 %:n nousua, mikä merkitsee 71,6 miljoonan euron verotuloja. Vuosina 2021 ja 2022 verotulojen kehityksen ennustetaan olevan paljon pienempi kuin vuonna 2020. Vuonna 2021 odotettavissa on vain noin 500 000 euron lisäys. Kuntaliiton 19.8.2019 päivätyn ennusteen mukaan kaupunki saisi vuonna 2020 valtionosuuksia 31 143 322 euroa. Valtionosuuksina kirjataan 25 098 083 euroa ja vuoden 2019 veromenetyksen kompensointina (erillinen momentti) 6 045 239

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 112	18.09.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 123	09.10.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 133	30.10.2019

---

euroa. Nousu vuodesta 2019 (28 059 156 euroa) on siis peräti 11 %.

Talousarvion kehys, joka perustuu kustannusten madaltamiseen sekä henkilöstökulujen että palvelujen ostojen osalta, on toiminnoille haasteellinen. Valtakunnallisia palkankorotussopimuksia ei vielä ole käytettävissä. Talousarvion kehysten laatimisen pohjana on ollut koko vuoden 2019 ennustettu kustannuskehitys. Arvioidut verotulot ja valtionosuudet mahdollistavat vuonna 2020 enintään 0,8 %:n lisäyksen henkilöstökuluihin ja 0,6 %:n lisäyksen ostopalveluihin. Vuoden 2019 inflaatioksi ennustetaan 1,2 % ja talousarviovuoden 2020 inflaatioksi 1,4 %.

Vuosikatteen on tasapainoisessa kuntataloudessa riitettävä investointikulujen kattamiseen. Tämän ylittävät investointikulut on rahoitettava lainoin. Investointien taso suunnitelmakaudella voi olla enintään 4-5 miljoonaa euroa vuodessa, jos kehys käyttötalouden osalta saavutetaan. Kaupunki pyrkii suunnitelmakaudella investointiensa omarahoitukseen ja investoinnit on siten sopeutettava tällaiselle tasolle.

Kaupungin pitää tarkistaa taksoja ja maksuja voidakseen vastata toimintamenojen kasvutahtiin lisäämällä toimintatuloja.

Kustannusten valvonnan ja uusien kustannustehokkaiden ratkaisujen tarve on suuri kaikissa yksiköissä. Onnistuminen edellyttää koko organisaatiolta valmiutta ryhtyä toimenpiteisiin, joilla on pysyvä vaikutus kaupungin kustannuksiin. Tavoite voidaan saavuttaa erilaisilla kaupungin palvelujen tuottavuutta, tehokkuutta ja vaikuttavuutta parantavilla toimilla. Kulujen kurissa pitämisessä hyödynnetään prosessien kehittämistä, työtehtävien muutoksia ja tehokkaita hankintoja. Väistämättä tullaan tarvitsemaan myös toimenpiteitä, jotka jossain määrin heikentävät palvelujen saatavuutta.

Talousarvion kehys merkitsee 945 000 euron plussatulosta ja noin 5,7 miljoonan euron vuosikatetta talousarviovuonna 2020.

Kehykset ovat talousarviovuonna sitovia kunkin osaston osalta toimintakatetasolla sekä yhteenlasketun toimintakatteen osalta. Taloussuunnitelmassa (vuodet 2021-2022) kehykset ovat sitovia kokonaisnettomenojen osalta ja suuntaa antavia osastojen nettomenojen osalta. Kehyksiin sisältyvät sisäiset menot ja tulot sekä sisäiset vuokrat vuoden 2019 kustannustasoa vastaavalla tasolla. Vuokrat eivät vaikuta kaupungin toimintakatteeseen, mutta osasto- ja yksikkötasolla vaikutus on olennainen. Tässä vaiheessa mahdollisia sisäisten vuokrien säästöjä ei missään nimessä voi eikä saa käyttää toiminnan muihin käyttötarkoituksiin. On kuitenkin pantava merkille, että suuret rakennuksiin tehtävät investoinnit tulevat jatkossa lisäämään yksiköiden käyttökustannuksia selvästi.

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 112	18.09.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 123	09.10.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 133	30.10.2019

Budjetointiprosessi on kuvattu talousarvion ja -suunnitelman aikataulussa, joka on suunniteltu tukemaan sitä, että talousarviotyön tuloksena syntyisi hyväksyttävissä oleva talousarvio ja -suunnitelma.

Osastopäälliköt/toimialapäälliköt vastaavat ensisijaisesti oman osastonsa/toimialansa talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta. Budjetointi tehdään kustannuspaikoittain ja tileittäin/kustannuslajeittain kullakin organisaatiotasolla niin, etteivät annetut kehykset ylitä.

Tekniset tukipalvelut

Tekninen hallinto

Talousarvio koostuu pääosin palo- ja pelastustoimesta, joka on ostopalvelu Turun kaupungilta. Teknisten tukipalvelujen yhteiset kansliatoiminnot on kaikki budjetoitu tekniseen hallintoon.

Tekninen yksikkö

Teknisen yksikön vastuulle ja tehtäviin kuuluvat yleiset viheralueet ja puistot, liikuntapaikkojen kunnossapito, Parfix, kadut ja yleiset tilat, vuokralaiturit ja vierasvenesatamien laiturit, katuvalaistus, hulevesien hallinta ja uimarannat.

Kadut ja yleiset alueet sekä katuvalaistus

Kaupungin katuverkko käsittää noin 160 kilometriä katuja ja kevyen liikenteen väyliä. Näiden yleisten katujen kunnossa- ja puhtaanapito on kaupungin vastuulla. Kunnossapito hoidetaan sekä kaupungin omana toimintana että ostopalveluina. Katuverkkoon kuuluu myös kaksi ajoneuvoliikenteelle tarkoitettua siltaa sekä kolme kevyen liikenteen siltaa. Katujen päällysteet on tutkimuksissa todettu kuluneiksi ja vanhentuneiksi ja kaupungilta puuttuu päällystysohjelma. Myös ajoneuvoliikenteelle tarkoitettujen siltojen on todettu olevan peruskorjauksen ja uudistamisen tarpeessa, mikä merkitsee sitä, että katujen kunnossapidon korjausvelka on voimakkaassa kasvussa.

Kaupungin valaistusverkkoon kuuluu noin 4 200 valaistuspistettä ja se koostuu katu- ja tievalaistuksesta, puistovalaistuksesta, kevyen liikenteen väylien valaistuksesta sekä puru- ja kuntoratojen valaistuksesta. Valtaosa näistä sijaitsee asemakaava-alueilla. Valaistusta on viime vuosina saneerattu ja vaihdettu energiatehokkaisiin led-valaisimiin. Painopisteenä ovat olleet keskusta-alueiden vanhat elohopeavalaisimet. Vanhoja elohopeavalaisimia on vielä keskusta-alueiden ulkopuolella ja joillakin kuntoradoilla. Määrällisesti niitä on noin 400 valaistuspisteen verran.

Puistot ja viheralueet sekä liikuntapaikat

Puistojen ja yleisten alueiden rakentamisen ja kunnossapidon keskeisimmät lakisääteiset veloitteet liittyvät virallisiin leikkipaikkoihin, uimarantoihin ja

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 112	18.09.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 123	09.10.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 133	30.10.2019

pieneläinhautausmaan pitämiseen. Kaupunki on kuluttajaturvallisuuslain (22.7.2011/920) perusteella palveluntarjoajana velvollinen pitämään erityistä huolta näiden kunnosta, normienmukaisuudesta, turvallisuudesta ja toimivuudesta mm. säännöllisten, suunniteltujen tarkastusten avulla. Näiden lisäksi kaupunki on lakivelvoitettu pitämään puistot ja yleiset alueet käyttötarkoituksen vaatimassa kunnossa, turvallisina ja siisteinä (laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta, 31.8.1978/669), mikä tarkoittaa mm. puiden yms. elävien elementtien hoitamista myös turvallisuuden kannalta. Samoin roska-astioiden tyhjentäminen kuuluu näihin tehtäviin. Pieneläinten hautaamisesta puolestaan säädetään terveydensuojelulaissa (19.8.1994/763). Sen mukaan kunnan on osoitettava kuolleiden eläinten hautaamiseen ja hävittämiseen sellainen paikka tai tapa, ettei siitä aiheudu terveyshaittaa.

Alueiden käyttötarkoitusta ohjaa asemakaava. Sen lisäksi on puistojen ja yleisten alueiden hoidon painopisteet päätetty keskustan viheralueiden hoitoluokituksessa (saaristokaupunginosien hoitoluokitukset ovat vielä hyväksymättä): toiminta keskitetään Suntin rantoja seuraaviin puistoihin ja viheralueisiin vierasvenesatamasta Suntinsiltaan asti. Hoitoluokitusta ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa joka vuosi, vaan on pystyttävä suunnitelmallisempaan hallintointiin. Pitkäaikaisen haasteen suunnitelmallisuuden lisäämiselle tekee se, että puistorekisterimme on alkutekijöissään. Kun emme tiedä omaisuutemme (elävä kasvillisuus, rakenteet, kalusteet) määrää ja kuntoa, on mahdotonta tehdä selviä toimintasuunnitelmia.

Tänä vuonna toiminta on keskittynyt leikkipuistojen turvatarkastusten kehittämiseen sekä rakentamaan niiden perusteella toimintasuunnitelmaa budjetin raameissa. Korjausvelka on suuri, mistä johtuen toiminta on tähän mennessä keskittynyt vaarallisten välineiden poistoon ja korjaamiseen. Uusiin laitteisiin jää hyvin vähän varoja. Ensi vuodelle on suunniteltu korjauksia ja säädösten mukaisia parannuksia, mutta viimeisimmät budjettisuunnitelmat eivät salli uusien leikkivälineiden hankkimista poistettujen tilalle.

Oman haasteensa ovat tänä vuonna tehneet muutaman puistotyöntekijän pitkät ja/tai toistuvat sairauslommat. Kausityöntekijöiden palkkoihin kohdistuneet leikkaukset tekivät sen, että hoitotason lasku näkyi erityisesti niin alkukesällä kuin nyt syksylläkin. Kaupunkilaisilta tulevat kommentit aiheuttavat omat paineensa työntekijöille. Nämä korostuvat erityisesti sitä taustaa vasten, minkä kaupungin strategian toimintasuunnitelma antaa. Tekninen yksikkö on siinä voimakkaasti edustettuna useissa eri toimenpiteissä. Näihin kuuluvat mm. *Aktiivista vapaa-aikaa vihreässä kaupungissa*: 2. Aktivoivat kokoontumispaikat, 3. Suunnittelemme viheralueita ja säilytämme lähimetsäalueet; *Lisää kaupunkimaisuutta*: 1. Tervetuloa Saaristokaupunki Paraisille, 7. Kaikenikäisten keskusta, 8. Keskustalle on tunnusomaista ympäristön korkea laatu, ja 9. Suntti –

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 112	18.09.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 123	09.10.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 133	30.10.2019

---

elämä soljuu täällä rauhallisemmin ja mukavammin.

Urheilupuolen veloitteita koskee sama kuluttajaturvallisuuslaki. Haasteena on mm. jäähallin tyhjäkäynti. Tavoitteena on tarjota mahdollisuus yleisöluisteluun aikoina, kun hallia ei ole varattu pelikäyttöön. Tämän avulla voidaan ulkokenttien jäädyttämistä vähentää. Myös henkilöstökysymykset kuuluvat haasteisiin. Toisaalta sopimukset erilaisten yhdistysten kanssa paikallisten urheilupaikkojen kunnossapidosta, mm. kenttien jäädytyksestä, ovat menneet eteenpäin, mutta sopimusten yhdenmukaisuutta tulee edelleen tarkastaa.

Parfix

Parfix on toiminut kohta kaksi vuotta, joten toiminnasta on nyt enemmän tietoa ja kokemusta. Kaikilla toimialoilla on ilmeistä tarvetta henkilöille, jotka voivat hoitaa erilaisia sekalaisia tehtäviä. Esimerkiksi sellaisia, joita aikoinaan hoiti yksi tai useampi talonmies. Kaikenlaisia kuljetuksia kaupungin sisällä tehdään lähestulkoon joka viikko. Sosiaalipuoli tilaa kuljetuksia asiakkailleen. Erilaiset nikkarointi- ja korjaustyöt ovat arkipäivää. Toteutettujen tehtävien listalla on jopa asunnon remontointi.

Parfixin toiminnassa suoritetaan tehtäviä, jotka kuuluvat kaupungin tavanomaiseen toimintaan, kuten esimerkiksi leikkivälineiden puhtaana- ja kunnossapitoa. Työkenttänä on koko Paraisten alue ja Parfix tekee viikossa keskimäärin yhden reissun saaristoon. Nopeita toimeksiantoja, "hälytystehtäviä" ei kuitenkaan ole unohdettu ja asukkailta tulee edelleen erilaisia toiveita.

Nopeisiin korjaustoimeksiantoihin perustuva toiminta, joka alun pitäen oli toiminnan pääasiallisena tavoitteena, piti melko pian arvioida uudelleen ja saatoimme todeta, että meillä on kaksi pääasiallista tehtävää. Nopeat toimeksiantotehtävät ja työllistäminen. Nämä kaksi ovat toisistaan riippuvaisia, mutta painopiste on enenevässä määrin siirtymässä työllistämiseen, varsinkin kuntouttavan toiminnan muodossa. Paine sosiaalipuolelta ja TE-toimistosta on viimeisen vuoden aikana ollut kova eikä se osoita hellittämisen merkkejä.

Haasteena on toiminnan harjoittaminen toimivissa ja hyvissä verstastiloissa, työllistettyjen tarpeisiin ja odotuksiin vastaaminen, mielekkään toiminnan ja mielekkäiden työtehtävien tarjoaminen ja mukana olevien henkilöiden tukeminen työssä ja kuntouttavassa toiminnassa. Mahdollisuudet palkkatukityöllistämiseen tai oppisopimukseen tulee selvittää.

Hulevedet

Vastuu hulevesien hallinnasta on siirretty kokonaisuudessaan kaupungille. Hulevesijärjestelmään kuuluu sekä avo-ojiin että putkiverkkoon johdettavien hulevesien hallinta. Syksyllä 2019 esitetään hulevesijärjestelmän vaikutusalueiden hyväksymistä sekä hulevesien hallinnasta perittävien hulevesimaksujen käyttöön ottamista. Tuloja arvioidaan kertyvän noin 120 000

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 112	18.09.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 123	09.10.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 133	30.10.2019

---

euroa.

Vierasvenesatamat ja vuokralaiturit

Kaupungilla on vierasvenesatamat Paraisilla, Nauvossa, Houtskarissa ja Iniössä. Niitä pyörittävät yrittäjät. Vierasvenesatamia on neljä. Kaupungin vastuulla on laitureiden, kiinteistöjen ja yleisten alueiden kunnossapito. Satamia on kymmenen viime vuoden aikana peruskorjattu ja uudistettu ja seuraavana vuorossa on Nauvon vierasvenesatama, joka uudistetaan vuosina 2019-2020. Paraisten vierasvenesataman peruskorjauksen suunnittelu aloitetaan syksyllä 2019.

Kaupungilla on noin 500 vuokrapaikkaa, joita vuokrataan vuosiperusteisesti. Satamien koko vaihtelee muutamasta venepaikasta yli sataan venepaikkaan satamaa kohden. Näiden lisäksi kaupunki vastaa yleisistä venepaikoista, lähinnä Paraisilla ja Nauvossa. Nämä paikat on tarkoitettu päiväkävijöille.

Kiinteistöt

Kiinteistömäärän tiivistäminen on ainoa merkittävä keino ilman lisärahoitusta säilyttää kokonaisuutena kiinteistöjen edellytykset toimia tiloina kaupungin palvelutoiminnalle. Rakennukset on jaettu kategorioihin, jotta helpommin voidaan kohdistaa korjaukset ja arvioida reaalista tilantarvetta.

Korjausvelka on edelleen ylisuuri taloudelliseen kantokykyyn nähden. Korjausvelan määrä näkyy rakennusten käytön rajoituksena. Käytöstä on poistettu kuluvan budjettikauden aikana Paraisten lukio, Sunnanbergin koulu, Skräbbölen parakki ja Träskin koulu, jolloin tilat on suljettuja ja ne peruslämmitetään. Tilat on siirretty kiinteistöpankkiin.

Muutokset vähentävät käyttöbudjettia suuruusluokkana 133 000 € ja kokonaisvuokraa 294 000 €. Karusellen-päiväkodin korjaus laskee myös tulokertymää vuonna 2020. Kiinteistöpankin kustannukset kasvavat suuruusluokkana 62 000 €.

Käyttäjätaho voi löytää tarvitsemansa tilat toiminnalleen tai kiinteistöpuoli voi vuokrata ulkoisille käyttäjille, mutta on huolehdittava rakennusten tervellisyydestä.

Sisäilman ongelmatilanteiden määrä on kasvanut moninkertaiseksi 2-3 vuoden aikana. Asian hoitaminen vaatii huomattavan henkilötyöresurssin, jotta hankkeet saadaan asianmukaisesti hoidettua.

Ruokapalvelu

Ruokapalveluiden aterioiden yksikköhinnat nousevat 2 %, jolloin sisäinen kustannustaso vastaavasti nousee. Laadun saavuttaminen määrittelyjä vastaavaksi edellyttää seurantaa ja yhteistyötä toimittajan kanssa.

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 112	18.09.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 123	09.10.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 133	30.10.2019

Budjettikautena tavoitteena on muodostaa edullinen, mutta kattava laadun valvontatoiminta, jonka avulla voidaan puuttua poikkeamiin.

Siivous

Siivoustoiminnan ostopalvelu kilpailutetaan 9.10. mennessä. Arvioitu korotus on 7,5 % nykyisestä hintatasosta. Lisäksi omana työnä tehtävä siivoustyö kallistuu palkan korotuksina. Käytöstä poistettavat rakennukset vaikuttavat hinnan muodostuksena alentavasti ja merenkulkumuseo lisäävänä vaikutuksena ja ne tuottavat yhdessä +2,3 % nousevan kustannuskertymän siivoustoiminnalle. Siivoustoiminnan laadun saavuttaminen uuden sopimuksen avulla on keskeinen budjettikauden tavoite.

Vesihuolto

Vesihuoltolaitoksella on toiminta-alueet Paraisten, Nauvon, Korppoon ja Houtskarın kunta-alueilla ja kaikilla näillä on vaikutusalueellaan omat vesilaitokset ja jätevedenpuhdistamot. Paraisille talousveden toimittaa TSV Oy. Toimintaa on viime vuosina järjestelty uudelleen ja automatisoitu, samalla kun vesi- ja viemäriverkkoon on tehty isoja saneerauksia käyttövarmuuden parantamiseksi ja vuotojen vähentämiseksi. Mitä tulee talouteen, vesihuolto on pyrkinyt voimakkaasti parantamaan talouttaan ja saamaan toimintansa itsensä kannattavaksi, minkä myös vesihuollon viimeisimmät tilinpäätökset vahvistavat. Selvitystyö vesihuoltolaitoksen mahdollisesta yhtiöittämisestä omaksi kuntaomisteiseksi yhtiökseen jatkuu syksyn aikana.

Vuoden 2020 investoinnit

Vuoden 2020 investoinnit suunnitellaan siitä lähtökohdasta käsin, että koulukeskuksen peruskorjaus ja laajennus toteutetaan vuosina 2021 ja 2022. Vuoden 2020 investointien nettomääräraha voi olla enintään 4,7 miljoonaa euroa. Vuodeksi 2020 suunniteltuja investointeja ovat koulukeskuksen suunnittelun aloittaminen, Träskin koulun toimitilojen toteuttaminen, Karusellen-päiväkodin peruskorjaus ja Utön koulun peruskorjaus. Sivistysosasto on nostanut nämä neljä hanketta keskeisiksi kohteiksi.

Sote-investoinnit: Painopistealueina ovat invarakenteet ja turvallisuutta lisäävät hankkeet rajallisessa määrin.

Nauvon vierasvenesataman uudistus saatetaan valmiiksi kevään 2020 aikana, kuten myös Vapparintien liikekortteli (uusi liittymä, katu, yleinen pysäköintialue ja venesatama). Kirkkolammen reunukset saatetaan valmiiksi suunnitellusti. Sosiaalipuolella toteutetaan muutamia esille nostettuja hankkeita.

Vesihuollon osalta saatetaan valmiiksi Norrbyn jätevedenpuhdistamon laajennus, joka mahdollistaa vesihuollon henkilöstön työskentelyn kyseisestä osoitteesta

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 112	18.09.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 123	09.10.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 133	30.10.2019

---

käsin. Vesi- ja viemärijohtojen saneeraukset jatkuvat ja Paraisten puhdistamon puhdistuksen tehostaminen lupavaatimusten mukaisesti toteutetaan.

Edellä mainittujen investointien lisäksi on tarpeen varata varoja myös mahdollisiin maa-alueiden ostoihin sekä kaupungin osuuteen kuituverkon rakentamisesta haja-asutusalueille. Nämä investoinnit eivät kuulu teknisten tukipalvelujen jaoston alaisuuteen.

Ensimmäisen kaupunginjohtajan ja talouspäällikön kanssa käydyn, vuoden 2020 investointeja koskeneen talousarviokeskustelun perusteella ehdotus investointimäärärahoiksi on noin 5 miljoonaa euroa.

Ehdotus teknisten tukipalvelujen käyttö- ja investointitalousarvioksi esitellään jaostolle 9.10.2019.

Oheismateriaali

Paraisten kaupungin vuoden 2020 talousarvion kehys
Talousarvion ja -suunnitelman aikataulu
Talousarvioaikataulu 2020
Nauvon lautakunnan investointiehdotukset 2020-2022
Sivistyslautakunnan investointiehdotukset

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ja talouspäällikkö on kutsuttu keskustelemaan talousarviotyöstä ja informoimaan siitä jaostoa.

Jaosto merkitsee informaation tiedoksi ja päättää, että teknisten tukipalvelujen talousarvion painopisteenä tulee ensisijaisesti olla lakisääteinen toiminta ja käyttötalousvarat on kohdistettava niin, että tätä toimintaa voidaan ylläpitää ja kehittää annettujen talousarvion kehysten ja todellisten tarpeiden mukaisesti.

Toimitilojen ja rakennusten tulee olla tehokkaassa käytössä ja rakennukset, joita ei enää käytetä, tulee myydä. Kaupungin hallinnassa olevien yleisten alueiden hoidossa painopisteen tulee olla sijainniltaan keskeisissä alueissa ja noudattaa vahvistettuja hoitoluokituksia. Leikkipuistojen peruskorjaustöiden lähtökohtana ovat jaoston hyväksymät suunnitelmat. Vuoden aikana tulee hyväksyä päällystysohjelma ja varoja kaupungin yleisten katujen päällysteiden uusimiseen priorisoidaan annetun talousarvion kehysten puitteissa. Katuvalaistuksen saneerausta koskevan periaateohjelman toteutumista seurataan ja ohjelmaa toteutetaan toiminnan talousarvion kehysten puitteissa. Pienten laitureiden ja satamien venepaikkojen vuokraustoiminta luovutetaan yksityisille toimijoille ja painopiste toiminnassa on keskustojen käyntilaitureissa. Osaston työprosessit ovat seurannan kohteena, tehtäväkuvauksia tarkistetaan ja implementoidaan toimintaan.

Päätös

Taluspäällikkö ja kaupunginjohtaja antoivat yleiskatsauksen kaupungin talouden

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 112	18.09.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 123	09.10.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 133	30.10.2019

---

tilasta ja talousarvion tilanteesta.

Tämän jälkeen yksikköpäälliköt esittelivät yhdessä puistojen ja yleisten viheralueiden, Parfixin sekä katujen ja yleisten alueiden vastuhenkilöiden kanssa vastuualueiden tekninen hallinto, kiinteistöt, tilapankki, palvelutoiminnot, tekninen yksikkö ja vesihuolto painopistealueet ja haasteet.

Merkittiin pöytäkirjaan, että jaosto merkitsi informaation tiedoksi ja antoi viranhaltijoille tehtäväksi ottaa päätösehdotuksen mukaiset painopisteet huomioon talousarviota laadittaessa.

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto § 123

Valmistelija
Esittelijä

Yhdyskuntainsinööri Matias Jensen, puh. 044 358 5724
Yhdyskuntainsinööri Matias Jensen, puh. 044 358 5724
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Ehdotus teknisten tukipalvelujen käyttötalousarvioksi perustuu kehyksiin, jotka kaupunginhallitus on vahvistanut konsernipalveluille, joihin tekniset tukipalvelut kuuluu. Vastuualueiden kiinteistöt ja palvelutoiminnot tulot perustuvat kaupunginhallituksen vahvistamiin sisäisiin vuokriin ja siivouksen ja aterioiden yksikköhintoihin. Vastuualueen talousarvion laadinnassa lähtökohtana on ollut, että kunkin vastuualueen toimintakate pysyy vuoden 2019 tasolla, vaikka ostopalvelujen, aineiden ja tavaroiden hintatason ennustetaan nousevan. Useat toimialan puitesopimuksista umpeutuvat vuodenvaihteessa 2019-2020 ja niistä tehdään uusi hankinta. Tämä muodostaa epävarmuustekijän näiden tavaroiden ja palvelujen tulevan hintatason suhteen. Näistä voidaan mainita muun muassa asfaltoinnit, katuvalojen huolto, maarakennuskoneet ja lumenauraus.

Vesihuoltolaitoksen talousarvioehdotuksen kohdalla on ollut tavoitteena, että nettotulos puistojen jälkeen on noin 300 000 euroa ylijäämäinen. Tähän tulokseen pääsemiseksi on tarpeen tarkistaa vesihuoltotaksan hinnoittelua. Toimintakulujen vähentämiseen ei ole mahdollisuuksia, vaan niitä on tarpeen nostaa, jotta pystytään hoitamaan toiminta ja ylläpitämään luotettavia palveluja.

Vuoden 2020 talousarvion kehyksen lähtökohtana on tasapainoisen, positiivista tulosta osoittavan talousarvion laatiminen.

Talousarvion kehyksen laadinnassa on lähdetty siitä, että toimintakulut ja -tulot sopeutetaan ennakoituihin vero- ja valtionosuustuloihin niin, että kertynyt alijäämä/ylijäämä katetaan suunnitelmakauden aikana. Sen jälkeen kun jaosto edellisessä kokouksessaan 18.9.2019 keskusteli talousarviosta ja sen sisällöstä,

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 112	18.09.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 123	09.10.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 133	30.10.2019

---

lähtökohdat ovat muuttuneet ja joudutaan luultavasti esittämään veroprocentin korottamista ja vielä mittavampaa kulujen tarkistamista talouden tasapainottamiseksi tulevana vuonna. Tämänhetkistä kehystä varten tehdyissä laskelmissa lähdetään siitä, että kunnallinen tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentti säilyvät muuttumattomina tulevana talousarviovuonna.

Henkilöstö ja henkilötyövuodet

Teknisten tukipalvelujen henkilöstömäärän ja henkilötyövuosien ehdotetaan pysyvän suurelta osin ennallaan. Teknisten tukipalvelujen hallinnon vastuualueelle on budjetoitu toistaiseksi voimassa oleva hallinnollisen sihteerin työsuhde, jonka kelpoisuusvaatimukset jaosto on jo vahvistanut. Kaupunginrakennusmestarin virka esitetään lakkautettavan sen oltua täyttämättä siitä lähtien, kun virkaa hoitanut henkilö irtisanoutui keväällä 2019 kuuden kuukauden virkavapaan jälkeen. Kaupunginpuutarhurin odotetaan palaavan kahden vuoden virkavapaaltaan ja myös vesihuoltopäällikkö on ilmoittanut palaavansa takaisin vesihuoltolaitokselle kuuden kuukauden virkavapaan jälkeen. Kaupunginpuutarhurin sijaisen tehtäviä ja tehtävänkuvasta esitetään muutettavan niin, että hän saa enemmän vastuuta suunnittelusta ja projektien hallinnasta yhteistyössä kaupunginpuutarhurin kanssa. Vesihuollon talousarvioon on varattu varat uuden prosessinhoitajan palkkaamiseen toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen. Kiinteistöjen talousarviossa on määräraha LVI-rakennuttajaa varten.

Sysilahden sulkua ja pumppaamo

Teknisen yksikön talousarvioehdotuksessa on uusi kustannuspaikka Sysilahden sulkua ja pumppaamoja varten. Nämä ovat Paraisten Vesi Oy:n omistuksessa ja vastuulla, mutta koska kyseinen yhtiö, joka aikaisemmin tuotti ja myi talousvettä Paraisilla, on tarkoitus lakkauttaa vuonna 2020, nämä laitokset ja käyttökustannukset tulee siirtää kaupungille. Sähköstä, kunnossapidosta, näytteiden otosta ja vakuutuksista muodostuvat käyttökustannukset ovat noin 20 000 euroa. Kustannusta ei ole otettu huomioon talousarvion kehyksessä eikä asiassa ole vielä virallisia päätöksiä siitä, miten ja milloin yhtiö lakkautetaan ja nämä laitokset siirretään kaupungille.

Talousarvioehdotuksesta seuraavat ja aiheutuvat toimenpiteet

Ehdotuksen lähtökohtana on, että tuloja, varsinkin ulkoisia tuloja ja maksuja, tarkistetaan ja korotetaan silloin kun se on mahdollista ja aiheellista. Tämä koskee lähinnä vesihuoltoa, hulevesien hallintaa ja venepaikkojen vuokrausta, jotka tuottavat teknisille tukipalveluille ulkoisia tuloja. Kustannuspuolella talousarvioehdotuksen lähtökohtana on teknisten tukipalvelujen hallinto- ja kansliatoimintojen organisointi, tarkastelu ja kehittäminen. Muita ehdotuksesta

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 112	18.09.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 123	09.10.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 133	30.10.2019

---

seuraavia toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi:

- Sellaisten kiinteistöjen aktiivinen myynti, jotka eivät ole aktiivisessa käytössä ja joita ei enää tarvita kaupungin käyttöön, sekä ostajien löytäminen näille.
- Aktiivinen ehkäisevä työ hyvän sisäilmanlaadun ja terveen, tarkoituksenmukaisen ja toimivan kiinteistömassan varmistamiseksi.
- Kaupungin keskeisten yleisten viheralueiden kunnossapito vahvistetun hoitosuunnitelman ja -tason mukaisesti.
- Kaupungin yleisten leikkipuistojen korjaus- ja parannustyön jatkaminen hyväksytyin toimintasuunnitelman mukaisesti.
- Kaupungin katuvalaistuksen kunnossapito ja saneeraukset suoritetaan toimenpidesuunnitelman mukaisesti. Energiankulutus ja energiakustannukset pysyvät samalla tasolla kuin vuonna 2019, jolloin tavoitteena oli vähentää energiankulutusta 30 % vuoteen 2018 verrattuna.
- Vesihuoltolaitoksen yhtiöittämisen selvittäminen ja yhtiöittämistä koskevan päätöksen tekeminen. Työryhmä on nimitetty laatimaan yhdessä konsulttina toimivan Pöyryn kanssa raportti, joka toimii päätöksenteon pohjana. Tavoitteena tulee olla, että asiassa tehdään päätös ennen kesää 2020.
- Pienten venesatamien vuokraustoiminnan siirtäminen toimiville yrittäjille tai yhteisöille, kuten esimerkiksi osuuskunnille. Kaupungin tehtäväkenttään kuuluvat yleiset käyntipaikat ja -satamat kunta-alueiden keskustoissa. Hulevesimaksun käyttöön ottaminen vahvistetuilla kunnan hulevesijärjestelmän vaikutusalueilla sijaitseville rakennetuille kiinteistöille.
- Talkoosopimusten aktiivinen tarjoaminen esimerkiksi luistelukenttien, viheralueiden ja muiden yleisten alueiden kunnossapidosta.
- Teiden kunnossapitoavustuksen perusteiden ja suuruuden tarkastelu.
- Päällystysohjelman laatiminen vuosiksi 2021-2025.

Investoinnit

Jaoston vastuulle kuuluu investointien osalta investointien seuranta ja raportointi investointien toteutumisesta kolmannesvuosiraporttien ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Lähtökohtana on ollut, että kaupungin kaikkien investointien yhteenlaskettu nettomääräraha on noin 4,7 miljoonaa euroa.

Kiinteistöt

Suuriin investointeihin kuuluu koulukeskus, jonka suunnittelu käynnistyy vuonna 2020 ja toteutus tapahtuu vuosina 2021 ja 2022. Tämän perusteella kaupunginjohtajan investointiehdotusluonnoksen lähtökohtana on ollut, että tämän hankkeen toteutus arvioidun laajuisena ja sisältöisenä edellyttää, että kyseisenä ajanjaksona voidaan toteuttaa vain erittäin vähän tai ei lainkaan muita investointeja. Muut suuret kiinteistöinvestoinnit ovat Träskin koulu,

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 112	18.09.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 123	09.10.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 133	30.10.2019

Karusellen-päiväkoti ja Utön koulu.

Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitoksen lähtökohtana on saattaa vuonna 2020 valmiiksi Norrbyn jätevedenpuhdistamon laajennus niin, että vesihuoltolaitoksen koko henkilöstö voi työskennellä puhdistamolta käsin. Muita investointeja ovat Paraisten ja Nauvon puhdistamojen parannukset voimassa olevien lupaehtojen täyttämiseksi ja saavuttamiseksi.

Tekninen yksikkö

Teknisen yksikön investointeihin sisältyy Nauvon vierasvenesataman saattaminen valmiiksi kaudeksi 2020. Investoinnille on myönnetty 70 %:n tuki sen miljoonan euron kokonaisbudjetista. Vapparintien liikekortteli yleisine katuineen, pysäköintialueineen, viheralueineen ja pienvenesatamaineen saatetaan valmiiksi keväällä 2020. Koko hankkeen kustannusarvio on runsaat 1,8 miljoonaa euroa ja kaupungin osuus runsaat miljoona euroa. Kirkkokuopan reunusten kunnostus saatetaan valmiiksi vuonna 2020 hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti ja tähän tarkoitukseen on varattu 100 000 euroa.

Kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallitukselle ehdotuksen investointitalousarvioksi yhdessä osasto- ja toimialavastaavien kanssa sen jälkeen kun asianomaiset toimielimet ovat ottaneet kantaa kunkin vastuualueen investointitarpeisiin.

Oheismateriaali

Ehdotus teknisten tukipalvelujen käyttötalousarvioksi

Ehdotus

Teknisten tukipalvelujen jaosto merkitsee tiedoksi ehdotuksen teknisten tukipalvelujen käyttötalousarvioksi vastuualueetasolla ja hyväksyy ehdotuksen esitetyssä muodossa.

Jaosto merkitsee tiedoksi luonnoksen vuoden 2020 investoinneista sekä vuosien 2021-2022 taloussuunnitelman.

Päätös

Teknisten tukipalvelujen talousarvioehdotuksen käsittely alkoi yleisellä informaatiolla taloustilanteesta. Sen jälkeen kun kaupunginhallitus vahvisti vuoden 2020 talousarvion kehykset, taloustilanne on muuttunut ja vero- ja valtionosuustuloja koskevia ennusteita on päivitetty uusiksi. Viimeisin ennuste tuli 9.10.2019. Kaupunginhallitus tulee tämän vuoksi käsittelemään talousarvion kehyksiä uudelleen, koska niitä ei pystytty käsittelemään 7.10.2019 pidetyssä kokouksessa.

Alustavien tietojen mukaan kaupunki kokonaisuutena olisi tämänhetkisen käyttötalousarvion kehysten sisällä. Uusi ennuste, jonka mukaan vero- ja valtionosuustulot pienenisivät, saattaa kuitenkin merkitä sitä, että koko

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 112	18.09.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 123	09.10.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 133	30.10.2019

---

kaupungin toimintakatetta on pienennettävä noin 1,1 miljoonalla eurolla tämänhetkisestä kehyksestä. Tällä hetkellä on epäselvää, mitä tämä merkitsee teknisille tukipalveluille, joka sisältyy konsernipalvelujen kehykseen.

Informaation jälkeen kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto sai tiedoksi vastuualueen käyttötalousarvioehdotuksen ja käsitteli talousosiot, tavoitteet ja toiminnan, strategiset toimenpiteet, tavoitteet, henkilötyövuodet ja mittarit.

Jaosto toivoi, että vastuualueen "kiinteistöt" tavoitteisiin lisättäisiin, että kiinteistöhuollon ohjelmiston Granlund Managerin käyttö jalkautetaan vuonna 2020 asianomaiselle vastuu- ja huoltohenkilöstölle sekä muille käyttäjille. Jaosto halusi, että tavoitteissa sanottaisiin, että yksittäisten kiinteistöjen vaihtoehtoisia ekologisia energialähteitä ovat ensisijaisesti maalämpö ja aurinkoenergia ja että kattorakenteiden uusimisen yhteydessä tulee selvittää aurinkoenergiaratkaisut ja mahdollisuuksien mukaan myös toteuttaa ne.

Vastuualueen "palvelutoiminnot" osalta, joka nyt käsittää sekä ruokapalvelun että siivouksen, jaosto toivoi, että nämä kaksi eriytettäisiin, jotta toimintaa olisi parempi mahdollisuus valvoa ja talous saataisiin läpinäkyväksi. Jaosto toivoi lisäyksenä ruokapalvelujen tavoitteisiin, että niissä mainitaan sähköinen tilausjärjestelmä aterioiden ja ruoka-annosten tilaamista varten. Myös tilaajaorganisaatio tulee selvittää ja nimetä sekä perehdyttää järjestelmän käyttöön.

Vastuualueen "tekninen yksikkö" osalta jaosto toivoi, että venesulku tämän talousarvion uutena kustannuspaikkana merkitään tavoitteisiin ja mainitaan erikseen toiminnan kohdalla.

Vastuualueen "vesihuolto" tavoitteet ja mittarit tarkastetaan ja päivitetään ennen seuraavaa talousarvioehdotuksen käsittelyä.

Jaosto sai tiedoksi luonnoksen vuoden 2020 investointitalousarvioksi sekä vuosien 2021-2022 taloussuunnitelmaksi ja kävi siitä keskustelua. Useiden investointihankkeiden toteuttamisesta on jo tehty erilliset päätökset ja niille on vahvistettu kustannuslaskelmat. Koulukiinteistöjen kohdalla on vielä tarkempaa selvittelyä vaativia vaihtoehtoja, eli kustannukset voivat muuttua riippuen niiden toteuttajasta, toteutusmallista ja -aikataulusta.

Käytyään talousarvioehdotuksen läpi kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto päätti palauttaa ehdotuksen käsiteltäväksi uudelleen, kunhan kaupunginhallitus on vahvistanut uudet talousarvion kehykset.

Talousarvioehdotus käsitellään uudelleen jaoston seuraavassa kokouksessa

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 112	18.09.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 123	09.10.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 133	30.10.2019

30.10.2019.

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto § 133

Valmistelija
Esittelijä

Kiinteistöpäällikkö Seppo Pihl, puh. 0400 451 424
Yhdyskuntainsinööri Matias Jensen, puh. 044 358 5724
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Edellisen käsittelyn jälkeen kaupunginhallitus on käsitellyt talousarvion kehyksiä kokouksessaan 21.10.2019 ja niihin on tämän jälkeen tehty joitakin muutoksia. Käsitellystä talousarvion kehyksestä puuttui kiinteistöjen ulkoisia tuloja noin 70 000 € ja kustannuksia noin 110 000 €, mikä merkitsee noin 40 000 €:n nettolisäystä.

Kiinteistöt-osuudella budjettia tarkastetaan laskevaksi, jolloin tulokertymä pienenee -23 000 €. Ulkoisen tulokertymän suuruudeksi muodostuu 0,9 M€. Kokonaisbudjetin suuruudeksi muodostuu 12,36 M€ ja budjetti laskee -2,9 %.

Tämän lisäksi tekstiosaan on tehty jaoston toivomat muutokset ja lisäykset seuraavasti:

Talousarvion tavoitteita on täydennetty ekologisten energialähteiden ja kiinteistönhallintaohjelman osilta. Aurinkoenergiälaitteistojen asennus osana kattokorjauksia on ekologian edistämisen kannalta priorisoitava tavoite. Kiinteistöhallintaohjelman hallitseminen oman henkilöstön keskuudessa vuoden 2019 aikana ja tavoitetasona kaupungin palvelutoiminnan käytössä vuoden 2020 aikana sisältävät aikataulutavoitteen.

Ruokapalvelujen osuudella tavoitteita on tarkennettu laadunvalvonnan järjestelmän kehittämiseksi. Sähköinen tilausjärjestelmä otetaan käyttöön kustannuspaikoittain.

Talousarvion sisällön läpinäkyvyyttä lisätään erottamalla ruokapalvelu ja siivoustoiminta erikseen. Budjettirakenteen muutos hyväksytään valtuustotasolla, mutta toiminnot on eriytetty tässä vaiheessa seurannan parantamiseksi.

Teknisen yksikön kohdalle on lisätty, että toimintaan sisältyy vastuu Sysilahden sulusta ja pumppaamosta.

Vesihuollon mittarit on käyty läpi ja tarkastettu.

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 112	18.09.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 123	09.10.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 133	30.10.2019

Ruokapalvelun budjetin suuruus on 3,32 M€ ja siivoustoiminnan 1,28 M€. Ruokapalvelun budjetti laskee -1,4 %. Siivouksen sisäinen budjetti kasvaa +0,9 % ja kokonaisbudjetti nousee +1,2 %.

Budjettiperusteet pysyvät esityksessä ennallaan.

Tämänhetkisen kehysten perusteella käyttötalousarviota pitää supistaa vielä noin 40 000-50 000 €:lla.

Oheismateriaali

Ehdotus teknisten tukipalvelujen käyttötalousarvioksi sisältäen toimintasuunnitelman, tavoitteet, strategiset toimenpiteet, henkilötyövuodet ja mittarit

Ehdotus

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto hyväksyy omalta osaltaan ehdotuksen teknisten tukipalvelujen käyttötalousarvioksi. Jaosto valtuuttaa kiinteistöpäällikön, kaupungininsinöörin ja yhdyskuntainsinöörin yhdessä kaupunginjohtajan ja talouspäällikön kanssa tarkistamaan käyttötalousarviota niin, että se mahtuu konsernipalvelujen kehukseen.

Päätös

Esittelijä ilmoitti, että taloudellinen lähtötilanne on muuttunut kutsun lähettämisen jälkeen ja että esityslistaa täydennetään kiinteistöjen vastuualueen ja teknisten tukipalvelujen kokonaisuuden talousarvioehdotuksella sekä investointiluonnoksella. Näiden täydennysten myötä kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto voi omalta osaltaan hyväksyä teknisten tukipalvelujen käyttötalousarvioehdotuksen esitetystä muodosta ja jättää sen jatkokäsittelyyn jaoston ehdotuksena.

Jaosto ilmaisee huolensa kasvavista ulkoisista kustannuksista, samalla kun teknisten tukipalvelujen kunnossapito- ja käyttömäärärahat pienenevät. Tällä on tuntuva merkitys toiminnalle. Toiminnan korjausvelka kasvaa eivätkä määrärahat mahdollista olemassa olevien tarpeiden kattamista.

Jaosto ehdotti, että investointimäärärahat Träskin koulun toimitiloihin voitaisiin jakaa vuosiksi 2020 ja 2021 siten, että vuodeksi 2020 varataan 300 000 euroa ja vuodeksi 2021 varataan 400 000 euroa. Tämän lisäksi tulee selvittää ulkoisen rahoituksen mahdollisuudet. Utön koulun investointien kohdalla jaosto toivoi tarkkaan harkittua kestävästä ratkaisusta ja sitä, että myös vaihtoehtoiset ratkaisut voitaisiin ottaa huomioon.

Jos se on investointien puitteissa mahdollista, jaosto toivoi, että katuvalaistuksen saneeraukseen varataan määräraha vuoden 2020 investointitalousarvioon, koska kyse on investoinnista, joka tuo säästöä käyttötalouteen.

Jaosto hyväksyi käyttötalousarvioehdotuksen täydennetyin ehdotuksin

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 112	18.09.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 123	09.10.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 133	30.10.2019

---

mukaisena sekä muutamin pienin muutoksin talousarvioehdotuksen tekstiosaan.

Kaupunginhallituksen teknisten
tukipalvelujen jaosto

§ 134

30.10.2019

Teknisen yksikön taksat 2020

796/02.05.00.00/2019

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto § 134

Valmistelija Esittelijä

Yhdyskuntainsinööri Matias Jensén, puh. 044 358 5724
Yhdyskuntainsinööri Matias Jensén, puh. 044 358 5724
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Teknisen yksikön taksaehdotus perustuu yksikön vastuulla oleviin palveluihin ja viranomaistehtäviin. Kaupungin hallintosäännössä yksikölle määrättyjen viranomaistehtävien lisäksi yksikkö voi tarjota rajallisessa laajuudessa tienkunnossapitopalveluja ja puistonhoidollisia asiantuntijapalveluja sekä vuokrata venepaikkoja kaupungin vuokralaitureista ja satamista. Viranomaistehtäviin kuuluvat muun muassa hylättyjen ajoneuvojen ja romuajoneuvojen siirtäminen ja yleisten katu- ja viheralueiden luovuttaminen käytettäväksi erilaisiin tilaisuuksiin ja töiden suorittamiseen. Taksa sisältää myös Parfixin suorittamien töiden hinnat.

Vuokravenepaikkojen hintoja on jossain määrin tarkistettu ylöspäin. Suurin yksittäinen korotus on 10 euroa suurimmille venepaikoille, kun taas muiden venepaikkojen hintoja on korotettu muutamalla eurolla. Näiden muutosten lisäksi taksa on täydennetty puistojen ja viheralueiden asiantuntijapalvelujen yksikköhinnoilla.

Vaikutusten arviointi

Taksaehdotuksen hinnoittelussa ja palveluvalikoimassa on lähtökohtana, että yksikkö ei kilpaile vapaiden työmarkkinoiden kanssa. Tarjottavat palvelut ainoastaan täydentävät paikallisilla vapaille työmarkkinoilla tarjolla olevia palveluja, ja palveluja tarjotaan mahdollisuuksien mukaan yksikön pääasiallisten työtehtävien ohella. Tarjottavien palvelujen hinnat ovat ja niiden tulee olla itsensä kannattavia eikä verovaroin subventoituja, jotta vältetään hinnoittelun ja palvelutarjonnan vääristymiseltä vapaille työmarkkinoilla ja palveluissa.

Oheismateriaali

Teknisen yksikön taksat ja maksut 2020

Ehdotus

Jaosto ehdottaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että ehdotus teknisen yksikön taksaksi hyväksytään esitetyssä muodossa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksianto

Kaupunginhallitus
Lopullisen päätöksen jälkeen: tekninen päällikkö, yhdyskuntainsinööri,
kaupunginpuutarhuri

Kaupunginhallituksen teknisten
tukipalvelujen jaosto

§ 135

30.10.2019

Vesihuoltolaitoksen taksat 2020

795/02.05.00.00/2019

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto § 135

Valmistelija Esittelijä

Kaupungininsinööri Manne Carla, puh. 040 488 5670
Yhdyskuntainsinööri Matias Jensén, puh. 044 358 5724
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Palveluhinnaston muutokset perustuvat teknisten tukipalvelujen jaoston talousarvioehdotukseen kaupunginhallitukselle ja vesihuollon talousarviotyötä ohjanneisiin talousarvion kehyksiin. Talousarvion kehysten mukaan vesihuoltolaitoksen toimintakatteen tulee olla 1,6 miljoonaa euroa. Tämän hinnaston hintojen perusteella tuloiksi arvioidaan muodostuvan noin 4,45 miljoonaa euroa. Vesihuoltolain (681/2014) mukaan vesihuoltolaitoksen perimien maksujen tulee olla sellaiset, että niillä voidaan kattaa kaikki kustannukset ja luoda pitkällä aikavälillä edellytykset laitoksen uusinvestointi- ja saneeraus kustannusten kattamiseen. Vesihuoltolain 19 §:n 2 momentissa määritellään selvästi, että muut maksut kuin käyttömaksut eri toiminta-alueilla on hinnoiteltava erisuuruiseksi, jos eri toiminta-alueiden kustannusrakenne sitä vaatii verkostojen ja laitosten uusinvestointien ja saneerausten kattamiseksi pitkällä aikavälillä.

Menopuolella kunnossapitokustannukset ovat kasvaneet, koska käyttöomaisuuden investointimäärärahoja on tietoisesti vähennetty kahden viime vuoden aikana. Korjaukset ja kunnossapitotyöt, joita aikaisemmin tehtiin vuosittain investointivaroilla, on nyt suurimmaksi osaksi siirretty käyttötalousarvioon.

Saariston kolmen toiminta-alueen käyttökustannukset ja poistot ovat edelleen niin korkealla tasolla, että myytävillä vesimäärillä ja perusmaksuilla ei pystytä saavuttamaan taloudellista kannattavuutta. Paraisten toiminta-alueen tulot kattavat saariston toiminta-alueilla syntyvät tappiot kokonaisuudessaan.

1,6 miljoonan euron käyttökatteeseen yltääkseen vesihuoltolaitoksen on pakko korottaa jäteveden perusmaksuja ja lietteen vastaanoton hintoja. Lietteiden vastaanottovastuu siirtyy 1.1.2020 alkaen Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:lle (LSJH) ja yhtiöllä on siksi oma erillinen lietteen vastaanottohinnasto, joka perustuu vesihuoltolaitoksen ja yhtiön väliseen sopimukseen. Vesihuoltolaitos ei 1.1.2020 alkaen enää laskuta yrittäjiä lietteen vastaanotosta, vaan ainoastaan LSJH:a.

Jäteveden osalta omakotitaloille ja paritaloille ehdotetaan nykyisten perusmaksujen tarkistamista 2,00 eurolla/kk (alv. 0 %) sekä tarkistuksia samassa suhteessa muille rakennustyypeille sekä mittareille. Tämän arvioidaan lisäävän kaikilta neljältä toiminta-alueelta kertyviä tuloja noin 100 000 eurolla vuodessa. Talousveden perusmaksuja ei muuteta.

Kaupunginhallituksen teknisten
tukipalvelujen jaosto

§ 135

30.10.2019

Ersbyn toiminta-alueella jäteveden perusmaksuksi ehdotetaan 15,00 euroa/kk (alv. 0 %). Perusmaksua perustellaan sillä tosiseikalla, että alue on 100-prosenttisesti rakennettu paineviemärijärjestelmän varaan. Tällaisen järjestelmän kunnossapito on kalliimpaa, koska kiinteistökohtaiset pumppaamot kuuluvat vesihuoltolaitoksen huoltovastuulle, kuten myös painepumpun vaihto. Ersbyn jäteveden perusmaksuun sisältyy huolto sekä pumppaamon painepumpun vaihto noin 12-15 vuoden käytön jälkeen.

Vesihuoltolain 19 §:n 2 momentin mukaan eri toiminta-alueilla on nimenomaisesti sovellettava erisuuruisia perusmaksuja, jos tähän on olemassa syy. Jos vertaamme tavallisen viemäriverkoston kustannuksia suhteessa paineviemärijärjestelmään, johon kuuluu kiinteistökohtainen painepumppu, on ehdottomasti kyse tällaisesta laissa tarkoitettusta käytön ja kunnossapidon hintaerosta, ja jäteveden perusmaksuun tulee Ersbyssä siksi soveltaa korkeampaa hintaa.

Liittymismaksujen hintoja ehdotetaan ehdotuksessa alennettavan. Omakotitalojen liittymismaksuihin on vuodesta 2017 lähtien sovellettu väliaikaisesti alennettuja hintoja (vesi 2 625 euroa ja viemäri 3 375 euroa), ja nyt vesihuoltolaitos ehdottaa, että liittymismaksut alennetaan pysyvästi 2 500 euroon (alv. 0 %) veden osalta ja 3 000 euroon (alv. 0 %) viemäriin osalta. Rivitalojen osalta ehdotetaan, että kertoimen väliaikainen alentaminen 0,60:een muutetaan pysyväksi. Näitä muutoksia ehdotetaan, jotta vesihuoltolaitos voi tukea kaupungin asumisen strategiaa ja stimuloida Paraisille suuntautuvaa muuttoa. Muilta osin liittymismaksujen ehdotetaan pysyvän ennallaan.

Talousveden ja jäteveden kuutiohintojen ehdotetaan pysyvän ennallaan vuonna 2020.

Huollon tunti- ja yksikkömaksuja on päivitetty ja tarkistettu.

Vaikutusten arviointi

Jäteveden perusmaksun tarkistus merkitsee viemäriverkkoon liitettyssä omakotitalossa asuvan talouden osalta perusmaksun nettokorotusta 24 eurolla vuodessa (alv. 0 %) kaikilla toiminta-alueilla vuoden 2019 hinnastoon verrattuna. Tämä tarkoittaa sitä, että jäteveden perusmaksu nousee vuositasolla 114 euroon (alv. 0 %) aikaisemmasta 90 eurosta/vuosi (alv. 0 %).

Ersbyn toiminta-alueella jäteveden perusmaksu on 15,00 euroa/kk eli yhteensä 180 euroa/vuosi (alv. 0 %). Vesihuoltolaitos on jo ensimmäisessä alueelle rakennettavassa vesi- ja viemäriverkkoa koskeneessa infotilaisuudessaan tiedottanut alueen asukkaille, että molempien liittymien perusmaksut tulevat olemaan yhteensä noin 30 euroa/kk (alv. 0 %).

Omakotitalojen ja paritalojen liittymismaksujen alentaminen stimuloinnee rakennustoimintaa ja Paraisille suuntautuvaa muuttoa.

Liite

- 1 Ehdotus palveluhinnastoksi ja liittymismaksuhinnastoksi
- 2 Ehdotus LSJH:n lietteen vastaanottohinnastoksi

Kaupunginhallituksen teknisten
tukipalvelujen jaosto

§ 135

30.10.2019

Ehdotus

Teknisten tukipalvelujen jaosto ehdottaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että ehdotus palveluhinnastoksi ja liittymismaksuhinnastoksi sekä LSJH:n lietteen vastaanottohinnasto hyväksytään esitetyn ehdotuksen mukaisesti.

Päätös

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto päätti, että hinnaston teksti Ersbyn toiminta-alueen korotetusta jäteveden perusmaksusta muotoillaan seuraavasti: *"Ersbyn toiminta-alueen kiinteistöt, joilla on kiinteistökohtainen pumppaamo"*.

Jaosto yhtyi hinnastoehdotuksiin muilta osin ja ehdottaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle niiden hyväksymistä.

Vuonna 2020 tulee selvittää kapasiteettimaksu ja sen perimisen perusteet sekä selvittää, mitkä nämä toiminnot, joissa on suuri kausiluontoinen tarve, ovat.

Jaosto painotti, että alennetut liittymismaksut pitäisi kompensoida kunnallisin eikä vesihuoltolaitoksen asiakkaiden varoin.

Tiedoksianto

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 66	03.04.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 136	30.10.2019

Nauvon Eteläsataman satamajärjestelyjen kehittäminen

284/10.03.01.01/2019

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto § 66

Valmistelija
Esittelijä

Yhdyskuntainsinööri Matias Jensén, puh. 044 358 5724
Tekninen päällikkö Ted Bergman, puh. 050 428 3745
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Vuoden 2019 investointitalousarvion käsittelyn yhteydessä valtuusto varasi 60 000 euron määrärahan Nauvon Eteläsatamaan rakennettavaa uutta laituria varten. Määräraha on varattu teknisen yksikön investointitalousarvioon. Tämän määrärahan lisäksi vuoden 2018 investointitalousarviossa oli varattuna 65 000 euroa ja tämän vuoden talousarviossa 60 000 euroa kelluvia laitureita ja Eteläsataman satamajärjestelyjä varten.

Kaksi Eteläsatamassa sijaitsevaa ponttonilaituria korvataan kahdella uudella muovisella ponttonilaiturilla. Ne hankittiin syksyllä 2018 ja niiden on tarkoitus valmistua viimeistään 30.4.2019. Sopimukseen sisältyy ehto, jonka mukaan yrittäjän on poistettava vanhat, korvattavat laiturit.

Kaupungin ja ns. miljonäärilaiturin osakkaiden välisen sovittelusopimuksen mukaan laituripaikan tarvitsevat hankkivat uuden laituripaikan Eteläsataman uudesta laiturista. Laituri luovutetaan yhtiölle, joka sovittelusopimuksen sopimusehtojen mukaan vastaa sen jälkeen laiturista ja sen varustelusta. Kaupunki vuokraa laiturialueen yhtiölle 30 vuodeksi. Laiturissa on 28 venepaikkaa.

Miljonäärilaiturin osakkaiden uudella laiturilla korvattavan laiturin 18 vuokra paikan vuokraus lopetetaan. Asiakkaille, joilla on voimassa oleva vuokrasopimus, on tarjottu korvaavaa paikkaa kiinteästä laiturista, josta kaupunki on aikaisemminkin vuokrannut venepaikkoja. Uudet paikat vuokrataan vuodeksi, koska ne ovat olleet varattuja päiväkävijöille.

Toinen uudistettavista laitureista (Pro Nauvo) on ollut avoin päiväkävijöille. Laiturissa on ollut vähän paikkoja, vain laiturin pitkällä sivulla on ollut paikkoja tyhjennystä varten. Uudessa laiturissa päiväkävijöille on yhteensä 20 venepaikkaa. Laituri varustetaan puomeilla 6-8 metrisiä veneitä varten.

Ennen kuntaliitosta EU-rahoituksella rakennetun kaupungin rantalaiturin yhteydessä on yksityinen rantalaituri, joka on K-kaupan ja Nauvon Osuuspankin asiakkaiden käytössä.

Alueella on asemakaava ja kaupunki omistaa vesialueen, jolla kelluvat laiturit ovat, sekä osia Eteläsataman maa-alueesta. Muut osat ovat yksityisessä

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 66	03.04.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 136	30.10.2019

---

omistuksessa tai yhteisomistuksessa.

Nykyinen satama-allas on ruopattu. Sataman kehittämiseksi ja satama-altaan laituripaikkojen ja laiturien lisäämiseksi allasta on ruopattava. Satama-altaan nykyinen veden syvyys mahdollistaa ainoastaan kahden korvattavan laiturin rakentamisen. Syvyyden lisäksi altaassa on oltava tarpeeksi tilaa veneliikenteelle, jotta se voi navigoida turvallisesti.

Aluetta varten on tehty alustavia suunnitelmia, joiden lähtökohtana on kolmannen laiturin rakentaminen valtuuston investointitalousarvion hyväksymisen yhteydessä tekemän päätöksen mukaisesti. Jotta Eteläsataman satama-altaaseen voitaisiin rakentaa kolmas laiturin, arviolta noin 3 200 m²:n alue olisi ruopattava noin 1,8 metrin syvyydeltä, mikä vastaa noin 2 200 m³:ä. Ruoppausmassat sijoitettaisiin satama-altaan yhteyteen kaupungin alueelle, joka on asemakaavan mukaan puistoaluetta, jolle on mahdollista perustaa kävelyreitti. Koska 500 m³:n ruoppausmäärä ylittää ilmoitusmenettelyn rajan, Etelä-Suomen aluehallintovirastolle on tehtävä lupahakemus. Vastaavien asioiden käsittelyaika on keskimäärin noin yhdeksän kuukautta. Vesilain mukaisen hakemuksen käsittelyssä otetaan kantaa ruoppaukseen, ruoppausmassojen läjitykseen ja suunniteltuun toimintaan samalla, kun yleisölle annetaan tilaisuus tutustua suunnitelmiin.

Hankkeesta ei ole tehty tarkkaa kustannusarviota, mutta sellainen pitäisi tehdä, jotta voitaisiin arvioida, kuinka pitkälle 60 000 euron määräraha riittää. Hankkeeseen sisältyy ruoppausmassojen läjitys ja noin 5 800 m²:n kokoisen alueen jälkihoito, rantamuurin rakentaminen/vakauttaminen laiturin maatuon asentamista varten sekä laiturin rakentaminen.

Ehdotukselle on esitetty vaihtoehto, joka perustuu 60 000 euron määrärahaan. Tämän vaihtoehdon lähtökohtana on, että satama-altaasta ruopataan noin 1 900 m²:n kokoinen alue noin 1,8 metrin syvyydeltä, mikä vastaa noin 1 500 m³:ä. Tässä vaihtoehdossa suunniteltu uusi laiturin lähtee yksityisomistuksessa olevalta rantalaiturilta, mikä edellyttää rantalaiturin omistajan ja kaupungin välistä sopimusta. Rantalaiturin on rakennettu kaupungin vesialueelle eikä siitä ole sopimusta ja asia tulisi ratkaista.

Nauvon Eteläsataman kehittämistä on käsitelty kaupunginjohtajan, kaupunginlakimiehen, geodeetin, rakennusvalvonnan, elinkeinopalvelujen ja teknisten tukipalvelujen välisessä sisäisessä keskustelussa. Vaihtoehtoa, jonka mukaan laiturin lähtisi yksityisessä omistuksessa olevalta laiturilta, pidettiin ongelmallisena, koska laiturin sijaitsisi silloin viereisen kiinteistön rantaviivan edustalla, mikä saattaisi vaikeuttaa kiinteistönomistajien mahdollisuuksia rakentaa laiturin tontilleen. Lisäksi laiturin layout koettiin ahtaaksi.

Näille kahdelle vaihtoehdolle on yhteistä, ettei kolmatta laituria voida rakentaa ilman ruoppausta, mikä edellyttää Etelä-Suomen aluehallintoviraston luvan

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 66	03.04.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 136	30.10.2019

---

hakemista ja saamista. Kun Eteläsataman kolmannen laiturin rakentamiseen varattiin 60 000 euroa, tavoitteena oli, että laituri valmistuisi kesään 2019 mennessä ja tarjoaisi paikkoja päiväkävijöille. Arvion mukaan tätä tavoitetta ei nykytilanteessa voida saavuttaa.

Oheismateriaali

Asemapiirros 7.3.2019
Asemapiirros

Ehdotus

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto päättää, että Etelä-Suomen aluehallintovirastolta haetaan vesilain mukaista lupaa ruoppausta ja kaupungin maa-alueella ruoppausalueen vieressä tapahtuvaa läjitystä ja jälkihoitoa sekä uuden päiväkävijöiden laiturin rakentamista varten.

Hankkeen toteuttamiseksi alue on ruopattava ja ruoppausmassat läjitettävä riippumatta siitä, minne uusi laituri sijoitetaan. Hakija voi mahdollisuuksien mukaan esitellä laiturin sijoittamisvaihtoehtoja yllä olevien vaihtoehtojen mukaisesti.

Vaihtoehtojen perusteella voidaan tehdä tarkempia kustannusarvioita kokonaiskustannusarvion selvittämiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja ehdotti, että 20 metrin laituria varten haetaan lyhytaikaista rakennuslupaa Juliaden Ab:n rantalaiturivaihtoehdon pohjalta ja että rantalaiturin käytöstä tehdään lyhytaikainen sopimus. Jaosto yhtyi ehdotukseen yksimielisesti.

Päätettiin, että Etelä-Suomen aluehallintovirastolta haetaan vesilain mukaista lupaa ruoppausta ja kaupungin maa-alueella ruoppausalueen vieressä tapahtuvaa läjitystä ja jälkihoitoa sekä uuden päiväkävijöiden laiturin rakentamista varten.

Tiedoksianto

Nauvon lautakunta

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto § 136

**Valmistelija
Esittelijä**

Yhdyskuntainsinööri Matias Jensen, puh. 044 358 5724
Yhdyskuntainsinööri Matias Jensen, puh. 044 358 5724
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kaupunki on saanut vesilain mukaisen luvan ruoppaamiseen, ruoppausmassojen läjittämiseen ja venesataman laajentamiseen uudella 28-paikkaisella kelluvalla laiturilla. Luvan on myöntänyt Etelä-Suomen aluehallintovirasto 9.9.2019.

Ruoppauksen laajuus on noin 2 200 m³ktr ja ruoppausmassat sijoitetaan

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 66	03.04.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 136	30.10.2019

---

läheiselle maa-alueelle, joka voimassa olevan asemakaavan mukaan on puistoaluetta. Läjitysalue on pinta-alaltaan noin 5 800 m² ja ruoppausmassat on luvan mukaan läjitettävä siten, että ne eivät pääse valumaan takaisin mereen ja että kuivatusvedet ohjataan hallitusti pois alueelta. Ruoppauksia ei saa tehdä 30.4.-1.9. Läjitysalue on töiden päätyttyä jälkihoidettava ja saatettava maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon. Ennen ruoppauksen aloittamista alueella on tehtävä arkeologinen vedenalaisinventointi. Se on tehty.

Vesilain mukaisen luvan lisäksi rantaviivan muuttamista ja uutta ponttonilaituria varten on haettava maankäyttö- ja rakennuslain mukaista lupaa. Nämä hakemukset on jätetty. Paraisten kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on vesilain mukaista lupaa koskeneessa lausunnossaan esittänyt, että läjitysalueelta on poistettava puut ja pensaat ennen ruoppausmassojen läjittämistä alueelle. Tämä on tehty.

60 000 euron määrärahasta noin 17 000 euroa on kulunut lupahakemusasiakirjojen laatimiseen, vesilain mukaisen luvan lupamaksuun ja rantaraitin pohjan rakentamiseen. Ruoppaustöistä on pyydetty tarjouksia ja halvin tarjous on 28 000 euroa. Hankkeesta vastaavan kaupunginrakennusmestarin mukaan valmistelevat työt maksavat arviolta noin 20 000 euroa sisältäen puiden kaadon ja arkeologisen vedenalaisinventoinnin. Tämän jälkeen yhteensä 60 000 euron määrärahasta on jäljellä 10 000 euroa laituria varten.

Pinta-alaltaan noin 5 800 m²:n suuruisen läjitysalueen jälkihoidon arvioidaan olevan ajankohtaista noin 2-3 vuoden päästä läjityksestä, kun ruoppausmassat ovat kuivuneet ja niiden käsittely mahdollistuu. Ajatellen alueen laajuutta ja suunniteltua käyttötarkoitusta yleisenä viheralueena Nauvon keskustassa, jälkihoidon arvioidaan maksavan 90 000-150 000 euroa. Laituri, jolle kaupunki on saanut vesilain mukaisen luvan, maksaa noin 35 000 euroa. Sen verran maksoi vastaava Eteläsatamaan keväällä 2019 rakennettu laituri. Hintaan ei sisällynyt maatuki ja sen asennus, koska laituri asennettiin olemassa olevaan rantamuriin.

Tätä taustaa vasten ja vesilain mukaisessa luvassa asetettujen ehtojen perusteella hankkeen kokonaiskustannukset ovat 180 000 euron ja 250 000 euron paikkeilla, eli reippaasti enemmän kuin vuoden 2019 investointitalousarvioon varattu 60 000 euron määräraha.

Hankkeen jatkovaihtoehdot

Vaihtoehto 1

Ruoppaus ja läjitys toteutetaan myönnetyin vesilain mukaisen luvan mukaisesti. Läjitysalueen jälkihoito suoritetaan 2-3 vuoden sisällä siitä, kun työt ovat päättyneet ja jälkihoito on mahdollista suorittaa hyväksytyin suunnitelman mukaisesti. Nyt Eteläsatamassa vuokrattuna olevat yhteensä 25 venepaikkaa vapautetaan ja ne toimivat jatkossa päiväkävijöiden venepaikkoina. Tämä

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 66	03.04.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 136	30.10.2019

---

merkitsee sitä, että vuokra-asiakkaat joutuvat etsimään korvaavat venepaikat "vapailta" markkinoilta. Tämä vaihtoehto mahdollistaa uuden 28-paikkaisen ponttonilaiturin toteuttamisen myöhemmässä vaiheessa, jos sille on tarvetta. Taloudellisesti vaihtoehto merkitsee lisääntyviä kunnossapitokustannuksia läjitysalueen kunnossapidosta kaupungin vastatessa jo olemassa olevien 25 venepaikan kunnossapitokustannuksista.

Vaihtoehto 2

Ruoppaus ja läjitys toteutetaan myönnetyn vesilain mukaisen luvan mukaisesti. Läjitysalueen jälkihoito suoritetaan 2-3 vuoden sisällä siitä, kun työt ovat päättyneet ja jälkihoito on mahdollista suorittaa hyväksytyyn suunnitelman mukaisesti. 28-paikkaisen ponttonilaiturin rakentamiseen haetaan lisämäärärahaa tai vaihtoehtoisesti siihen budjetoidaan määräraha vuoden 2020 investointitalousarvioon. Tämä vaihtoehto mahdollistaa vuokrapaikkojen käyttöönoton myöhemmässä vaiheessa ja niiden käyttämisen päiväkävijöiden venepaikkoina. Taloudellisesti vaihtoehto merkitsee uusia kunnossapitokustannuksia läjitysalueen ja uuden ponttonilaiturin kunnossapidosta niiden olemassa olevien venepaikkojen kunnossapitokustannusten lisäksi, joista kaupunki jo vastaa.

Vaihtoehto 3

Eteläsataman yhteensä 25 vuokravenepaikkaa vapautetaan ja ne toimivat jatkossa päiväkävijöiden venepaikkoina. Ruoppausta ei toteuteta ja hankinta keskeytetään vedoten siihen, että 60 000 euron määräraha ei riitä hankkeen toteuttamiseen lupaehtojen mukaisesti. Tämä vaihtoehto ei luo edellytyksiä satama-altaan kehittämiseksi ja rajoittaa sen kehittämistä, koska Eteläsataman satama-altaan kehittäminen ja uuden ponttonilaiturin rakentaminen edellyttävät ruoppauksen toteuttamista. Taloudellisesti vaihtoehto ei tuo uusia kunnossapitokustannuksia niiden olemassa olevien laitureiden ja venepaikkojen kunnossapitokustannusten lisäksi, joista kaupunki jo vastaa. Sitä vastoin kaupunki menettää noin 5 000 euron vuokratulot vuokrapaikoista eikä kaupunki enää voi tarjota Eteläsatamasta vuokrapaikkoja.

Jotta hankkeessa voidaan edetä, tarvitaan selkeät linjaukset ja tavoitteet siitä, miten ja minkä laajuisena hanke toteutetaan.

Ehdotus

Esittelijä teki selkoa ehdotuksista, joita täydennettiin Nauvon lautakunnan lausunnolla.

Esittelijä ehdottaa, että jaosto palauttaa asian hankkeen ulkoisten rahoitusmahdollisuuksien selvittämiseksi. Päätös hankekokonaisuuden toteuttamisesta tehdään, kun rahoitus on selvitetty ja ulkoisesta rahoituksesta on olemassa päätös tai myönteinen sitova ennakkotieto. Rahoituksen tulee olla selvillä marraskuun 2019 aikana.

Päätös

Ehdotuksen mukaisesti.

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 66	03.04.2019
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto	§ 136	30.10.2019

Tiedoksianto

Rakennusmestari J.E., kiinteistöpäällikkö, Nauvon lautakunta, ylläpitoinsinööri

---

Kaupunginhallituksen teknisten
tukipalvelujen jaosto

§ 137

30.10.2019

Kiinteistöinvestointien ja peruskorjausten hankekokonaisuudet

100/10.03.02/2019

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto § 137

Valmistelija Esittelijä

Kiinteistöpäällikkö Seppo Pihl, puh. 0400 451 424
Yhdyskuntainsinööri Matias Jensén, puh. 044 358 5724
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Paraisten koulukeskuksen hankesuunnitelma on monitahoinen suunnitelma oppilasennusteineen sekä korjausmäärittelyineen ja on haaste saada suunnitelma valmiiksi budjetointiin 2019.

On tutkittu eri vaihtoehtoja ja todetaan, että lukion korjausta ei nyt aktivoida, vaan ratkaistaan opetustilojen tarve ulkoisella tai kaupungin omalla rahoituksella.

Suunnittelua ja tutkimuksia Sunnanbergin vanhan koulun korvaamiseksi uudella rakennuksella ei toteuteta 2019.

Sarlinin koulun korjaaminen ja tason nosto on aloitettu. Kohteeseen on kohdistettu lvi-tekniikkaan erillinen investointi 0,18 M€ ilmanlaadun parantamiseksi. 1. krs luokan korjaus on suoritettu.

Nauvon päiväkodin väistötilojen luomisessa on päädytty aluekonttoriin ja kirjastoon. Muuttoaikataulun ollessa erittäin kireä on onnistuttu siirtämään kirjasto soveltuvien osien aluekirjastoon ja hoitolapset kirjastoon. Muutokset on saatu tehtyä suunnitellulla kustannustasolla.

Iniön aikaisempi päiväkotirakennus muutetaan käyttötarkoitukseltaan. Tilat muutetaan asunnoksi 10-12/2019 ja tavoitteena on siirtää asunto vuokratyöyhtiöön.

Energiansäästö jäähdytyksen ja lämmityksen optimaalisena tuottona kohdistettujen laitteiden avulla kohdistuu sosiaali- ja terveysosaston rakennuksiin. Toimenpiteet on saatu tehtyä pääosin kesällä, jolloin jäähdytyksen tarve oli suuri.

Perhetalo Ankkurin julkisivumaalaus ei toteudu töiden kiireellisyyden arvioinnin takia, vaan määräraha siirtyy kaupungintalon rappauskorjaukseen ja vesivahinkokorjaukseen.

Paraisten keskusta-alueen peruskorjaustoiminta kohdistuu painopistealueeseen sisäilmakorjaustoimenpiteet ja rakennekorjaukset. Kohteita ovat Koivukodon keltaisten talojen märkätilat, Paraistenseudun koulun rakenteet ja kaupungintalon rappauskorjaukset.

Saariston peruskorjaukset kohdistuvat Nauvon alakoulun lvi-tekniisiin laitteisiin ja märkätiloihin, jotka saatiin valmiiksi 8/2019.

Kaupunginhallituksen teknisten
tukipalvelujen jaosto

§ 137

30.10.2019

Fridhemin ilmastointijärjestelmän uusiminen ja iv-tekniikan parantaminen ovat olleet työkohteena kesäkautena ja peruskorjauksen valmistumisen on arvioitu olevan 10/2019.

Houtskarın päiväkodin vesivahingon korjaaminen valmistui 8/2019. Rakennusta on tutkittu edelleen ja todetaan rakennuksessa olevan akuuttia korjausvelkaa arviolta suuruusluokkana 150 000 €. Mahdollisuus lisärakentamiseen on olemassa, jolloin korjaukset suhteutetaan oleviin rakenteisiin.

Tutkimustoiminnan avulla saadun tiedon mukaisesti ollaan tilanteessa, jolloin nykyinen rahoituksen taso ei riitä enää turvaamaan palvelutoiminnan toimintaedellytyksiä. Jatkuva rahoituksen tason alimitoitus huolimatta rakennusten myynnin tavoitteista johtaa tilanteeseen, jossa kaupungin talous ei riitä samanaikaisesti tuleviin korjauksiin.

Oheismateriaali

Investointien toteutus 2019
Peruskorjausten toteutus 2019 – Paraisten kunta-alue
Peruskorjausten toteutus 2019 – saaristo

Ehdotus

Jaosto hyväksyy peruskorjauskokonaisuudet hanketasolla.

Päätös

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto hyväksyi peruskorjauskokonaisuudet hanketasolla.

Jaosto totesi, että vastuualueen kiinteistöt käyttötalousarvio ylittyy 380 000 eurolla, mihin tekniset tukipalvelut anoo lisämäärärahaa. Jaosto on käsitellyt ylityksiä 3.4.2019 §:ssä 56 ja 15.5.2019 §:ssä 77.

Kaupunginhallitus käsittelee lisämääräraha-anomusta 4.11.2019.

Kaupunginhallituksen teknisten
tukipalvelujen jaosto

§ 138

30.10.2019

Päiväkoti Karusellenin rakennuslupapiirustukset

418/10.03.02/2019

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto § 138

Valmistelija
Esittelijä

Kiinteistöpäällikkö Seppo Pihl, puh. 0400 451 424
Yhdyskuntainsinööri Matias Jensén, puh. 044 358 5724
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päiväkoti Karusellen on rakennettu 1977 ja siihen on rakennettu laajennus 1987. Rakennuksen runkona ovat betonipilarit ja liimapuupalkit. Ulkoseinä materiaaleina ovat siporex, maalaamaton betoni ja lautaverhous. Vesikatto on konesaumattua peltiä. Rakennukseen on tehty valesokkeli, jota on pidettävä riskirakenteena.

Rakennuksen peruskorjauksessa on huomioitava muuttuneet määräykset ja niiden vaikutus rakentamisen määrään ja laatuun. Rakennuksen kunto määrittää myös reunaehdot korjaukselle. Rakennuksen purkuvaiheessa on määritetty tarvittavalla laajuudella korjaustarve, jolloin ulkosenä rakenteiden korjausmäärä on kasvanut.

Rakennuksen pinta-ala on laajennuksen jälkeen 542 m² ja laajennuksen osuus on 50 m². Lapsia on päivähoitossa 45 kpl, mutta ennusteet eivät ole kasvavia. Pinta-alan vaateeksi muodostuu 405 m² ja tila on toteutettu huonealana 487 m². Paloluokkana on P3, mutta mahdollinen siirto P2-luokkaan aiheuttaa osastoinnin rakennukseen.

Laajennuksessa on neuvottelu-, työhuone- ja ryhmätiloja. Märkätilaeteiset ja laajennettu aula ovat muita painopistealueita. Aula voi olla myös muuna toiminta-alueena verrattuna tavanomaiseen eteistilaa.

Kokonaisuutena rakennuksen toimivuus päiväkotina on paremmalla tasolla ja käyttötarkoituksen mukaiset tilat auttavat henkilökuntaa.

Oheismateriaali

Rakennuslupapiirustukset, 4 kpl

Ehdotus

Jaosto hyväksyy rakennuslupapiirustukset.

Päätös

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto hyväksyi rakennuslupapiirustukset ja valtuutti kiinteistöpäällikön päättämään rakennuslupa-asiakirjoihin rakennuslupahakemusta varten tehtävistä pienistä muutoksista.

Kaupunginhallituksen teknisten
tukipalvelujen jaosto

§ 139

30.10.2019

Ajankohtaiset asiat

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto § 139

Päätös

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaostoa informoitiin seuraavista ajankohtaisista asioista:

Kiinteistöpäällikkö teki selkoa siitä, miten siivouspalvelujen laatutason seuranta aiotaan toteuttaa tulevalla sopimuskaudella. Tarkoituksena on, että kiinteistöhuollon ohjelmisto Granlund Manager otetaan käyttäjien ja huoltohenkilöstön käyttöön tulevana vuonna, minkä jälkeen se toimii poikkeamien raportoinnin työvälineenä.

Anvisningar om hur man begär omprövning och besvär

Datum för sammanträdet

Stadsstyrelsens sektion för stödtjänster

30.10.2019

Besvär

Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet får enligt 136 § i kommunallagen omprövning inte begäras eller kommunalbesvär anföras över beslutet:

Paragrafer:

Besvär kan inte anföras över nedan nämnda beslut, eftersom man enligt 134 § i kommunallagen får begära omprövning av beslutet.

Paragrafer:

Enligt 5 § 1 mom. i förvaltningsprocesslagen/annan lagstiftning kan besvär inte anföras över nedan nämnda beslut.

Paragrafer och grunden för besvär:

Anvisning för begäran om omprövning

Den som är missnöjd med ett beslut av stadsstyrelsen, nämnd, ett utskott eller deras sektioner eller en myndighet som lyder under dem får begära omprövning av beslutet. Omprövning begärs hos organet i fråga, också då det gäller beslut av en sektion i organet eller en myndighet som lyder under organet. Om stadsstyrelsen med stöd av 92 § i kommunallagen till behandling har tagit upp ett ärende som en underlydande myndighet eller sektion har fattat beslut i, ska begäran om omprövning av beslutet behandlas i stadsstyrelsen. Av begäran om omprövning ska framgå vad som yrkas och vad det grundar sig på. Handlingen ska undertecknas av den som begär omprövning.

Kontaktuppgifter: **Stadsstyrelsen i Pargas stad, Strandvägen 28, 21600 Pargas, pargas@pargas.fi.**

Paragrafer:

Tidsfrist: En begäran om omprövning ska göras inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvär

Ändring i ett beslut som stadsstyrelsen eller en nämnd meddelat med anledning av en begäran om omprövning får sökas hos förvaltningsdomstolen genom kommunalbesvär. Besvär får anföras på den grunden att beslutet har tillkommit i oriktig ordning, den myndighet som har fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller beslutet annars strider mot lag. Den som anför besvär ska presentera besvärsgrunderna innan besvärstiden löper ut.

Kontaktuppgifter: **Åbo förvaltningsdomstol, PB 32, Lasarettgatan 2-4, 20101 Åbo, turku.hao@oikeus.fi.**

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kommunalbesvär, paragrafer:

Förvaltningsbesvär, paragrafer:

Tidsfrist: Kommunal- och förvaltningsbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Rätt att begära omprövning och besvär har den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt kommunmedlemmarna, § 137 i kommunallagen. Ändring i ett beslut med anledning av en begäran om omprövning får sökas genom kommunalbesvär endast av den som gjorde begäran om omprövning. Om beslutet har ändrats med anledning av begäran om omprövning, får ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av part och kommunmedlemmarna.

Delfåendet av beslut

Vid vanlig delgivning per post genom brev till mottagaren anses mottagaren ha fått del av ärendet den sjunde dagen efter det att brevet avsändes, om inte något annat visas. Ett ärende anses ändå ha kommit till en myndighets kännedom den dag brevet anlände. Vid vanlig elektronisk delgivning anses ärendet ha blivit delgivet tredje dagen efter att meddelandet sändes, om inte något annat visas. Vid bevislig delgivning framgår tidpunkten för delfåendet av mottagningsbeviset. En kommunmedlem och en sådan kommun som avses i 137 § 2 mom. i kommunallagen anses ha fått del av ett beslut 7 dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Besvärsskrift

I besvärsskriften ska man meddela förvaltningsdomstolen följande:

- vilket beslut som överklagas
- till vilka delar ändring söks i beslutet
- på vilket sätt beslutet borde ändras
- på vilka grunder ändring söks
- ändringssökandens namn, hemkommun och kontaktinformation.

Besvärsskriften ska egenhändigt undertecknas av ändringssökanden själv eller av den som uppgjort den. Om endast den som uppgjort besvärsskriften undertecknat den, ska också denna persons yrke, boningsort och postadress framgå. Till besvärsskriften ska fogas det beslut som överklagas, i original eller bestyrkt kopia, och intyg om den dag från vilken besvärstiden ska räknas.

Rättegångsavgift: Enligt 2 § i lagen om domstolsavgifter uppbärs en rättegångsavgift om 260 € av en ändringssökande i förvaltningsdomstolen.

Inlämnande av besvärshandlingarna

Besvärshandlingarna ska lämnas in till besvärsmyndigheten före besvärstidens utgång. Om besvärstidens sista dag är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag, kan besvärshandlingarna lämnas till besvärsmyndigheten den första vardagen därefter.

Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna ska lämnas till posten i så god tid att de kommer fram under besvärstidens sista dag innan ämbetsverket stängs.

DELGIVNING AV BESLUT

Protokollet har lagts fram offentligt _____ / _____ 2019.

Beslut § _____ har delgetts sakägaren _____ med post _____ / _____ 2019.

Beslut § _____ har lämnats till sakägaren _____ / _____ 2019.

_____
Mottagarens underskrift

_____
Utdragets riktighet bestyrks

_____
Delgivare

Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus
Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto

Kokouspäivämäärä
30.10.2019

Muutoksenhakukielto ja kiellon perusteet

Seuraavista päätöksistä ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Pykälät: 128-135, 136, 137, 138, 139

Seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla, koska päätöksestä voidaan kuntalain 134 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimus:

Pykälät:

Hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät ja valituskiellon perusteet:

Oikaisuvaatimusohjeet

Kaupunginhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään asianomaiselle toimielimelle, myös kun kyse on toimielimen jaoston tai toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä. Jos kaupunginhallitus on kuntalain 92 §:n nojalla ottanut käsiteltäväkseen asian, jossa sen alainen viranomainen tai jaosto on tehnyt päätöksen, oikaisuvaatimus päätöksestä on käsiteltävä kaupunginhallituksessa. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Yhteystiedot: **Paraisten kaupunginhallitus, Rantatie 28, 21600 Parainen, parainen@parainen.fi.**

Pykälät:

Oikaisuvaatimusaika: Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusosoitus

Kaupunginhallituksen tai lautakunnan oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Yhteystiedot: **Turun hallinto-oikeus, PL 32, Sairashuoneenkatu 2-4, 20101 Turku, turku.hao@oikeus.fi.**

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kunnallisvalitus, pykälät:

Hallintovalitus, pykälät:

Valitusajaksi: Kunnallis- ja hallintovalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus- ja valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsenenä, kuntalain 137 §. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen ja kunnan jäsen.

Päätöksen tiedoksisaanti

Tavallisessa tiedoksiannossa postitse kirjeellä vastaanottajalle vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näydetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä. Tavallisessa sähköisessä tiedoksiannossa asia katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näydetä. Todisteellisessa tiedoksiannossa tiedoksisaannin ajankohta käy ilmi saantitodistuksesta. Kunnan jäsenen ja kuntalain 137 §:n 2 momentissa tarkoitettua kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon 7 päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä on ilmoitettava hallinto-oikeudelle

- mihin päätökseen haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta
- minkälainen muutoksen tulisi olla
- mitkä ovat muutosvaatimuksen perusteet
- valittajan nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

Valituskirjelmä on valittajan tai valituskirjelmän muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjelmän, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuin- ja postiosoite. Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusajaksi on luettava.

Oikeudenkäyntimaksu: Tuomioistuinmaksulain 2 §:n mukaan muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 260 euroa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO

Pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi 7 / 11 2019.

Päätös § _____ on annettu tiedoksi asianosaiselle _____ postitse _____ / _____ 2019.

Päätös § _____ on luovutettu asianosaiselle _____ / _____ 2019.

_____ Vastaanottajan allekirjoitus

_____ Otteen oikeaksi todistaa

_____ Tiedoksiantaja